

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/11/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012895152
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9012895152.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Igora Burgera, JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Libora Duľu a JUDr. Jany Serbovej, na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2013 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému S. U. É. D. G. Q. X. N. P., vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 1T 44/2001, prerokoval dovolanie, ktoré podal obvinený S. U., prostredníctvom obhajcu JUDr. Jindřicha Stoszeka, advokáta v Bratislave, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2008, sp. zn. 3To 99/2005, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného S. U. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 24. januára 2005, sp. zn. 1T 44/2001, bol obvinený S. U. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení zákona č. 613/2004 Z. z. (ďalej len Tr. zák.), na tom skutkovom základe, že

ako konateľ obchodnej spoločnosti B.-P., spol. s r.o. so sídlom v H. na Š. V. č. X, IČO XX XXX XXX, v mene uvedenej spoločnosti 15. októbra 1998 v H. uzatvoril s odberateľskou firmou M. Z., spol. s r.o. so sídlom v H., H. Z. č. X, H., IČO XX XXX XXX dve kúpno-predajné zmluvy na dodávku krmnej pšenice v cene 2.800,- Sk za tonu plus daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) a krmnej kukurice v cene 3.000,- Sk za tonu plus DPH, vrátane dopravy na sklad odberateľa, pričom

1/ 14. októbra 1998 v Nitre v kancelárii firmy B.-P., spol. s r.o. H., uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s Q. M. D. H. N., okres H. T. na nákup 250 ton krmnej pšenice v cene 3.150,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade faktúry do 14 dní od ukončenia dodávky predmetu zmluvy s tým, že nakládku zabezpečí a hradí dodávateľ, po čom bolo dodatkom č. 1 z 19. októbra 1998 množstvo pšenice, ktorá sa má dodať, upravené na 200 ton, po čom bolo 19. až 20. októbra 1998 na železničnej stanici K. do železničných vagónov naložených celkom 208,9 ton pšenice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S. B., s. r. o. S., faktúru č. 188/98 vystavenú Q. M. H. N. D. na skutočne dodané množstvo pšenice v celkovej cene 697.517,10 Sk, do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku pšenice od M. Z., spol. s r.o. H. 30. októbra 1998 v celkovej sume 620.015,20 Sk na základe faktúry č. 001/98, ktorej tovar predal za

cenu 2.800,- Sk za tonu plus DPH, zo svojho záväzku voči Q. M.- D. uhradil len čiastku 40.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúr č. 5181000216, 5181000217, 5181000219 v celkovej výške 43.836,30 Sk uhradil len sumu 2.700,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím Q. M. H. N. D. spôsobil škodu vo výške 657.517,10 Sk a Ž. K. škodu vo výške 41.136,30 Sk,

2/ 27. októbra 1998 v obci Z., okres H. T. uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s S. M. Z., okres H. T., ako dodávateľom na nákup 500 ton krmnej pšenice v cene 2.900,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli, že po dodaní 100 ton pšenice odberateľ uhradí vystavenú faktúru na 500 ton do 14 dní s tým, že nakládku zabezpečí a hradí dodávateľ, po čom mu bolo 3. novembra 1998 na železničnej stanici v Z. do železničných vagónov naložených celkom 108 ton pšenice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S. B., s. r. o. S., faktúru č. 11/98 vystavenú na skutočne dodané množstvo pšenice v celkovej cene 331.992,- Sk, do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku pšenice od M. Z., spol. s r.o. H. 11. novembra 1998 v celkovej sume 320.554,- Sk na základe faktúry č. 002/98, zo svojho záväzku voči S. M. Z. uhradil len čiastku 19.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúry č. 527500095 vo výške 20.831,- Sk uhradil sumu 1.200,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím S. M. Z. spôsobil škodu vo výške 312.992,- Sk a Ž. K. škodu vo výške 19.631,- Sk,

3/ 28. októbra 1998 v H. uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s S. M. v K., okres H. T., ako dodávateľom na nákup 1.500 ton krmnej pšenice v cene 2.800,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na splatnosti faktúry do 14 dní od ukončenia dodávky predmetu zmluvy s tým, že nakládku hradí a zabezpečí dodávateľ, po čom mu 30. októbra 1998 na železničnej stanici S. bolo do železničných vagónov naložených celkom 137,91 ton pšenice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S.Á. B., s. r. o. S., faktúru č. 363/98 na dodané množstvo pšenice v celkovej sume 409.316,90 Sk do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku pšenice od M. Z., spol. s r.o. H. 19. novembra 1998 v sume 409.287,20 Sk na základe faktúry č. 003/98, zo svojho záväzku voči S. M. K. uhradil len čiastku 24.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúry č. 538/7000054 vo výške 31.316,60 Sk uhradil sumu 1.800,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím S.-K. M. K. spôsobil škodu vo výške 385.316,90 Sk a Ž. K. škodu vo výške 29.516,60 Sk,

4/ 2. novembra 1998 v H. uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s S. M. S. „K.“ v K., okres H. T., ako dodávateľom na nákup 450 ton krmnej pšenice v cene 2.900,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade kúpnej ceny do 14 dní po dodaní pšenice podľa vystavenej faktúry s tým, že nakládku hradí a zabezpečí dodávateľ, po čom 4., 5., 6., a 12. novembra 1998 na železničnej stanici S., kde si ju prevzal S. B., s. r. o. S., faktúry č. 980210 a č. 980220 v celkovej sume 1.365.630,40 Sk do ich splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku pšenice od M. Z., spol. s r.o. H. 25. novembra 1998 v celkovej sume 1.312.603,90 Sk na základe faktúry č. 004/98, zo svojho záväzku voči S. M. S. „K.“ K. uhradil len čiastku 79.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúr č. 528200028, 528200029, 528000030 a 528000031 v celkovej výške 94.729,10 Sk uhradil sumu 5.500,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím S. M. S. „K.“ K. spôsobil škodu vo výške 1.286.630,40 Sk a T. K. škodu vo výške 89.229,10 Sk,

5/ 10. novembra 1998 v K. R. uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s Q. M. K. R., okres F. ako dodávateľom na nákup 300 ton krmnej pšenice v cene 2.900,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade faktúry do 14 dní od ukončenia dodávky predmetu zmluvy s tým, že nakládku zabezpečí a hradí dodávateľ, po čom bolo 12., 13., a 16. novembra 1998 na železničnej stanici N. E. do železničných vagónov naložených celkom 313,31 ton pšenice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S. B., s. r. o. S., faktúru č. 297/98 vystavenú Q. M. K. R. na skutočne dodané množstvo pšenice v celkovej cene 963.114,90 Sk do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku kukurice od M. Z., spol. s r.o. H. zo svojho záväzku voči Q. M. K. R. uhradil len čiastku 55.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúr č. 5262000928, 5262000923, 5262000930 v celkovej výške 59.794,60 Sk uhradil len sumu 3.600,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím Q. M. K. R. spôsobil škodu vo výške 908.114,90,- Sk a Ž. K. škodu vo výške 56.194,60 Sk,

6/ 12. novembra 1998 v B. uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s S.-X. M. B., okres O., ako

dodávateľom na nákup 450 ton kŕmnej kukurice v cene 3.300,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade faktúry do 14 dní od ukončenia dodávky predmetu zmluvy s tým, že nakládku zabezpečí a hradí dodávateľ, po čom bolo 17.- 19. novembra 1998 na železničnej stanici K. do železničných vagónov naložených celkom 597,2 ton kukurice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S.Á. B., s.r.o. S., faktúru č. 981196 vystavenú poľnohospodársko-obchodným družstvom B. na skutočne dodané množstvo kukurice v celkovej cene 1.608.101,- Sk do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku kukurice od M. Z., spol. s r.o. H. zo svojho záväzku voči S.-X. M. B. uhradil len čiastku 92.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúr č. 5172000684, 5172000685, 5172000686 v celkovej výške 75.242,- Sk uhradil len sumu 4.500,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím S.-X. M. B. spôsobil škodu vo výške 1.516.101,- Sk a Ž. K. škodu vo výške 70.742,- Sk,

7/ 18. novembra 1998 v H., v kancelárii firmy B.-P., spol. s r.o. H., uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu s S. M. X. S. Q., okres F., ako dodávateľom na nákup 100 ton kŕmnej kukurice v cene 3.300,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade faktúry do 14 dní od ukončenia dodávky predmetu zmluvy s tým, že nakládku zabezpečí a hradí dodávateľ, po čom bolo 23. novembra 1998 na železničnej stanici S. Q. do železničných vagónov naložených celkom 99,71 ton kukurice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž.G. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S. B., s. r. o. S., faktúru č. 980223 vystavenú S. M. X. S. Q. na skutočne dodané množstvo kukurice v celkovej cene 348.785,60 Sk do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku kukurice od M. Z., spol. s r.o. H. zo svojho záväzku voči Q. M. K. R. (správne malo byť uvedené „S. M. X. S. Q.“) a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúry č. 5281000608 v celkovej výške 21.334,60 Sk uhradil len sumu 1.300,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím S. M. X. S. Q. spôsobil škodu vo výške 328.785,60 Sk a Ž. K. škodu vo výške 20.034,60 Sk,

8/ 23. novembra 1998 v H., v kancelárii firmy B.-P., spol. s r.o. H., uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu so samostatne hospodáriacim roľníkom S. K., narodeným X. M. XXXX, so sídlom v K., A. E. č. XXXX, okres O., ako dodávateľom, na nákup 400 ton kŕmnej kukurice v cene 3.350,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade faktúry do 14 dní od ukončenia dodávky predmetu zmluvy s tým, že nakládku zabezpečí a hradí dodávateľ, po čom bolo 25. a 26. novembra 1998 na železničnej stanici O. do železničných vagónov naložených celkom 399,3 ton kukurice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K. prepravená do železničnej stanice S., kde si ju prevzal S. B., s. r. o. S., faktúru č. 31/98 vystavenú S. K. na skutočne dodané množstvo kukurice v celkovej cene 1.417.914,- Sk do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku kukurice od M. Z., spol. s r.o. H. v troch splátkach v období od 28. januára 1999 do 18. februára 1999 v celkovej sume 1.259.598,- Sk na základe faktúry č. 008/98, ktorej tovar predal za 3.000,- Sk za tonu plus DPH, zo svojho záväzku voči S. K. uhradil len čiastku 81.000,- Sk a Ž. K. z nákladov za poskytnuté služby na základe faktúr č. 5173001608, 5173001615 v celkovej výške 61.056,- Sk uhradil len sumu 3.600,- Sk, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím S. K. spôsobil škodu vo výške 1.336.914,- Sk a Ž. K. škodu vo výške 57.456,- Sk,

9/ 1. decembra 1998 v A., okres H. T., uzatvoril ako odberateľ kúpno-predajnú zmluvu so samostatne hospodáriacim roľníkom Ing. Z. Z., narodeným XX. Z. XXXX, bytom H. T., C. č. X, so sídlom činnosti v A., okres H. T., ako dodávateľom na nákup 300 ton kŕmnej kukurice v cene 3.400,- Sk za tonu plus DPH, v ktorej sa dohodli na úhrade kúpnej ceny prevodným príkazom do 14 dní podľa vystavenej faktúry s tým, že nakládku hradí a zabezpečí dodávateľ, po čom 3. decembra 1998 na železničnej stanici M. H. Ž. bolo do železničných vagónov naložených celkom 320,11 ton kukurice, ktorá bola na základe jeho pokynu Ž. K.Q. prepravená do železničnej stanice F., kde si ju prevzal súkromný podnikateľ Z. M. Z. so sídlom Š. č. XX, H., IČO XXXXXXXX, ktorému zároveň na základe predchádzajúcej ústnej dohody kukuricu v uvedenom množstve aj predal, faktúru č. 279 od Ing. Z. v celkovej sume 1.153.676,40 Sk do jej splatnosti neuhradil, po obdržaní platby za dodávku kukurice od Z. M. Z., Š. č. XX, H., konkrétne 22. decembra 1998 v sume 373.000,- Sk, 31. decembra 1998 v sume 611.849,- Sk a 25. januára 1999 v sume 33.069,- SK na základe faktúry č. 009/98, zo svojho záväzku voči samostatne hospodáriacemu roľníkovi Ing. Z. Z. uhradil len čiastku 65.000,- Sk, Ž. K. faktúru č. 5179000625 v celkovej výške 32.849,40 Sk za poskytnuté služby neuhradil ani len čiastočne, ostatné peňažné prostriedky použil v rozpore s uzavretou kúpno-predajnou zmluvou, čím Ing. Z. Z. spôsobil

škodu vo výške 1.088.676,40 Sk a Ž. K. spôsobil škodu vo výške 32.849,40 Sk.

Krajský súd mu za tento trestný čin uložil podľa §§ 250 ods. 5, 39a ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do II. nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) mu uložil povinnosť nahradiť škodu poškodeným, a to Q.L. M. D. vo výške 657.517,10 Sk, S.Á. M. N. Z. vo výške 312.992,- Sk, S. M. K. vo výške 385.316,90 Sk, S. M. S. „K.“ vo výške 1.211.330,80 Sk, S. M. K. R. vo výške 908.114,90 Sk, S.-X. M. B. vo výške 1.516.101,- Sk, S. M. X. vo výške 328.785,60 Sk, S. K. vo výške 1.600.000,- Sk, Ing. Z. Z. vo výške 1.088.676,40 Sk, Ž. K. vo výške 416.832,80 Sk. Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. odkázal poškodených, S. M. S. „K.“ a S. K., so zvyškom ich nároku na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Na podklade odvolania obvineného najvyšší súd ako súd odvolací uznesením z 30. apríla 2008, sp. zn. 3 To 99/2005, podľa § 258 ods. 1 písm. f/, ods. 2, § 265 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody týkajúci sa poškodených: S. M. K. a S. K., ktorých odkázal s uplatnenými nárokmi na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Krajský súd 29. júna 2012 predložil dovolaciemu súdu dovolanie, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajcu 27. februára 2012, proti citovanému uzneseniu najvyššieho súdu. Uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ zák. č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „Tr. por.“) v znení neskorších predpisov, tvrdiac, že napadnutým rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 13, § 33 ods. 1, ods. 3, § 105 ods. 1, § 258 ods. 1 písm. a/ Tr. por. V tejto súvislosti uviedol, že nebol na hlavnom pojednávaní konanom 24. februára 2003 poučený o práve zvoliť si obhajcu. V tom čase ho síce zastupoval obhajca JUDr. Kochanský, ale nevedel o možnosti zvoliť si iného obhajcu, prípadne viacerých obhajcov. Ak by o nej vedel využil by ju. Rovnako nebol poučený ani na hlavnom pojednávaní konanom 6. - 9. októbra 2003. V spojitosti s odborným vyjadrením KEÚ PZ Bratislava namietal, že znalec sa vôbec nezaoberal pravosťou podpisov na daňových dokladoch, ktoré podľa jeho názoru urobil pán C.. Postupom súdu bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, ako aj právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V zmysle § 376 Tr. por. prokurátor uviedol, že v danej veci bolo vykonané rozsiahle vyšetrovanie. Krajský súd na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom vykonal dokazovanie. Obvinený v prípravnom konaní poprel spáchanie trestného činu a na hlavnom pojednávaní po predchádzajúcom riadnom poučení o svojich právach, vrátane práva odmietnuť vypovedať, toto právo aj využil. Mal aj obhajcu, s ktorým sa mohol radiť. Ostáva len na obvinenom, či si zvolí jedného alebo viacerých obhajcov. Nie je preto porušením práva na obhajobu, ak má v priebehu celého trestného konania len jedného obhajcu. Za účelom vypracovania odborného vyjadrenia bol predložený aj porovnávací materiál. Napriek zisteným rozdielnym znakom písma na príjmovom pokladničnom doklade bola konštatovaná zhodnosť v prípade sporného výdavkového dokladu z 24. februára 1999, ktorého pisateľom bol práve obvinený.

Dovolací zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 377, § 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 3 Tr. por.). Pri skúmaní, či bola dodržaná lehota na podanie dovolania, vychádzal zo zistenia, že v spise chýbajú doručky o prevzatí napadnutého uznesenia obvineným a jeho obhajcom. Na tento nedostatok bol upozornený súd prvého stupňa, ktorý následne opätovne doručoval toto rozhodnutie. Po výzve sa obvinený prostredníctvom obhajcu vyjadril, že trvá na dovolaní podanom 27. februára 2012. Dovolací súd vec preskúmal a zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.). Z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že tento dôvod odmietnutia dovolania obsahovo zodpovedá dôvodu jeho zamietnutia podľa § 392 ods. 1 Tr. por. Dovolanie sa podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietne, ak je zrejmé už v štádiu predbežného preskúmania, vykonávaného v zmysle § 378 Tr. por., že nie sú splnené, resp. preukázané dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci trestného konania je spôsobilé privodiť

prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. V tomto smere aj Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti plne akceptuje, že dovolací súd nie je už na základe samotného vymedzenia dovolacích dôvodov v § 371 Tr. por. predurčený k úplnému prieskumu rozhodnutí nižších súdov činných v rámci trestného konania. Aj preto sú dôvody dovolania, v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, podstatne užšie.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. prvá veta dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V zmysle tohto zákonného ustanovenia dovolací súd pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. skúmal, či dovolateľom uvádzané okolnosti boli namietané už v pôvodnom konaní, najneskôr však v konaní pred odvolacím súdom za predpokladu, že mu tieto okolnosti boli známe. V tejto spojitosti skonštatoval, že prípadné zásadné porušenie práva na obhajobu muselo byť obvinenému známe už v doterajšom konaní pred súdmi. Keďže táto okolnosť nebola namietaná ani v odvolaní, v zmysle ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. prvá veta je obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nepoužiteľný.

Nad rámec vyjadreného najvyšší súd nezistil reálny základ pre akceptáciu tvrdenia obvineného o porušení jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom. Obhajobe obvineného neboli kladené žiadne prekážky a táto bola vykonaná lege artis. Právo na obhajobu každého, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 13 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006. Zakladá jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu. Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 33 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 33 ods. 1, § 35 Tr. por.), ako aj právo na nutnú obhajobu (§36, §36a Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku. Právo na obhajobu tvorí rad po sebe idúcich právnych postupov, ktoré sa prelínajú celým trestným konaním. Ide o účasť pri výsluchoch, o doručovanie písomností, o možnosť účasti pri konfrontáciách, rekonštrukciách, ako aj na všetkých úkonoch vykonávaných súdom po podaní obžaloby prokurátorom. Tento rad úkonov dotvára právny rámec obhajoby a poskytuje aj možnosť faktického naplnenia obhajoby možnosťou reakcie formou vyjadrení k jednotlivým úkonom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. musí byť interpretovaný oveľa užšie. Nie je ním akékoľvek, resp. každé porušenie práva na obhajobu, ale len také, ku ktorému došlo zásadným spôsobom. Tento dovolací dôvod bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich bezprostredne k rozhodnutiu bez prítomnosti obhajcu a pod. Do úvahy treba vziať aj konkrétne okolnosti prípadu a tie vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

K namietanému nesplneniu poučovacej povinnosti zo strany súdu je potrebné uviesť, že táto sa vzťahuje na všetky štádiá trestného konania, pričom obvinený musí byť vždy poučený o tých právach, ktoré mu v danom štádiu trestného konania prináležia. Krajský súd na hlavnom pojednávaní konanom 24. februára 2003 poučil obvineného podľa § 2 ods. 14, § 30 ods. 4, § 33, § 65, § 92, § 93, § 95, § 203, § 214, Tr. por. Obvinený po poučení využil právo nevypovedať. Zo zápisnice z pojednávania tiež vyplýva, že obhajobné práva aktívne využíval osobne, ale aj prostredníctvom zvoleného obhajcu napr. aj tým, že sa vyjadroval k jednotlivým vykonaným dôkazom (24. februára 2003 k výpovedi svedka K.). V prerušenom hlavnom pojednávaní sa pokračovalo 25. februára 2003, na ktorom obhajca predložil súdu faxové podanie obvineného a oznámil, že nie je schopný dostaviť sa. Ani na hlavnom pojednávaní 2. júna 2003 nebol obvinený prítomný z dôvodu práceneschopnosti, o ktorej informoval súd jeho obhajca. Hlavné pojednávanie bolo odročené na 6. október 2003, na ktorom obvinený v prítomnosti obhajcu požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Po poučení podľa § 211 ods. 1 Tr. por. druhá veta, že v

takom prípade sa na čítanie zápisnice o výpovedi svedka namiesto jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní nevyžaduje súhlas obvineného, rozhodol súd, že hlavné pojednávanie konané 6. - 9. októbra 2003 sa uskutoční v neprítomnosti obvineného (§ 202 ods. 2, 4 Tr. por.). V danom prípade sa jednalo o nutnú obhajobu podľa § 36 ods. 3 Tr. por., preto sa hlavné pojednávanie nemohlo konať bez prítomnosti obhajcu (§ 202 ods. 3 Tr. por. druhá veta). Zo zápisníc o hlavnom pojednávaní vyplýva, že obhajca obvineného bol na hlavnom pojednávaní vždy prítomný (7. októbra 2003 zastúpený JUDr. Hetnerom) a využíval obhajobné práva v prospech obvineného.

V posudzovanej veci podmienky dovolania obvineného S. U. neboli splnené, preto ho na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. musel dovolací súd odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.